

Рішення
разової спеціалізованої вченої ради
про присудження ступеня доктора філософії

Здобувачка ступеня доктора філософії Гавриленко Анастасія Олександрівна, 1992 року народження, громадянка України, освіта вища: закінчила у 2016 році Сумський державний університет за спеціальністю «Лікувальна справа», не працює, виконала акредитовану освітньо-наукову програму Педіатрія.

Разова спеціалізована вчена рада, утворена наказом Сумського державного університету, м. Суми від «14» травня 2024 року № 0452-I, у складі:

Голови разової

спеціалізованої вченої ради – Людмила Приступа, докторка медичних наук, професор, завідувачка кафедри внутрішньої медицини з центром респіраторної медицини Сумського державного університету

Рецензента –

Владислава Качковська, кандидатка медичних наук, доцентка, асистент кафедри внутрішньої медицини з центром респіраторної медицини Сумського державного університету

Офіційних опонентів –

Юрій Нечитайло, доктор медичних наук, професор, завідувач кафедри педіатрії, неонатології та перинатальної медицини Буковинського державного медичного університету,

Леонід Овчаренко, доктор медичних наук, професор, професор кафедри дитячих хвороб Запорізького державного медико-фармацевтичного університету

Наталія Макєєва, докторка медичних наук, професор, завідувачка кафедри педіатрії № 2 Харківського національного медичного університету

на засіданні «04» липня 2024 року прийняла рішення про присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 22 «Охорона здоров'я» Анастасії Гавриленко на підставі публічного захисту дисертації «Оптимізація лікування дітей хворих на гострий бронхіт з урахуванням гормонального і імунологічного статусів» за спеціальністю 228 «Педіатрія».

Дисертацію виконано у Сумському державному університеті Міністерства освіти і науки України, міста Суми.

Науковий керівник Олександр Сміян, доктор медичних наук, професор, завідувач кафедри педіатрії Сумського державного університету.

Дисертацію подано у вигляді спеціально підготовленого рукопису українською мовою, який містить нові науково обґрунтовані результати проведених здобувачкою досліджень, які виконують конкретне наукове завдання, що має істотне значення для галузі знань 22 «Охорона здоров'я». Дисертація оформлена згідно з вимогами, встановленими Міністерством Освіти і Науки України. Максимальний та мінімальний обсяг основного тексту дисертації відповідає освітньо-науковій програмі закладу відповідно до специфіки галузі знань 22 «Охорона здоров'я» та спеціальності 228 «Педіатрія». Вимоги пункту 6 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44 (зі змінами) дотримано.

Здобувачка має 6 наукових публікацій за темою дисертації, з них 5 включено до наукометричної бази "SCOPUS" (Україна, Польща), 1 є у фаховому журналі України Вимоги

пунктів 8, 9 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44 (зі змінами) дотримано:

1. Smiyan O, Loboda A, Havrylenko A, Bynda T, Popov S, Reznichenko Y, et al. Influence of thyroid hormones and cortisol on immune response in case of children's bronchopulmonary diseases. *East Ukr Med J.* 2021;9(2):189-201. doi:10.21272/eumj.2021;9(2):189-201 Стаття у науковому фаховому виданні України категорії «Б», прирівнюється до 0,5 наукової публікації.

2. Гавриленко АО, Сміян ОІ, Мощич ОП, Резніченко ЮГ, Васильєва ОГ, Сміян КО, та ін. Клінічні особливості та характер перебігу гострого бронхіту в дітей дошкільного віку у поєднанні із синдромом еутиреоїдної патології та без нього. *Сучасна педіатрія.* 2021;8(120):47-54. doi:10.15574/SP.2021.120.47 Стаття у науковому виданні, проіндексованому у базі даних Scopus, прирівнюється до однієї наукової публікації.

3. Smiyan O, Havrylenko A, Loboda A, Popov S, Petrashenko V, Smiian K, et al. Peculiarities of thyroid status of preschool children with acute bronchitis. *Wiad Lek.* 2022;75(4 pt 1):842-7. doi:10.36740/WLek202204117 Стаття у науковому виданні, проіндексованому у базі даних Scopus, прирівнюється до однієї наукової публікації.

4. Havrylenko A. Use of bacterial lysate in complex treatment of acute bronchitis combined with euthyroid sick syndrome in preschoolers. *East Ukr Med J.* 2022;10(3):205-13. doi:10.21272/eumj.2022;10(3):205-213 Стаття у науковому виданні, проіндексованому у базі даних Scopus, прирівнюється до однієї наукової публікації.

5. Havrylenko A, Smiyan O. Information on prognostic markers of severe acute bronchitis in preschoolers: a study in Sumy region in North-Eastern Ukraine. *East Ukr Med J.* 2023;11(4):408-420. doi:10.21272/eumj.2023;11(4):408-420 Стаття у науковому виданні, проіндексованому у базі даних Scopus, прирівнюється до однієї наукової публікації.

6. Dmitrova E, Smiyan O, Holubnycha V, Smiian K, Bynda T, Havrylenko A, et al. State of immunity in preschoolers with acute respiratory viral infections associated with adenoid vegetations. *Proc Shevchenko Sci Soc Med Sci.* 2021;65(2):174-180. doi:10.25040/ntsh2021.02.17 Стаття у науковому виданні, проіндексованому у базі даних Scopus, прирівнюється до однієї наукової публікації.

Наукові результати дисертації висвітлені у 5,5 наукових публікаціях здобувачки. Статті відповідають темі дисертації, обґрунтовують отримані наукові результати відповідно до мети статті, поставленого завдання та висновків, а також опубліковані не більше ніж одна стаття в одному випуску (номері) наукового видання. Усі статті мають активний ідентифікатор DOI (Digital Object Identifier). Використання самоплагиату не виявлено.

У дискусії взяли участь голова, рецензенти, офіційні опоненти, інші присутні та висловили зауваження:

Приступа Людмила Никодимівна – голова разової спеціалізованої вченої ради, докторка медичних наук, професор, завідувачка кафедри внутрішньої медицини з центром респіраторної медицини Навчально-наукового медичного інституту Сумського державного університету МОН України. Відзначила, що дисертаційна робота Гавриленко Анастасії Олександрівни є самостійною та повністю завершеною роботою, що вирішує наукове завдання та присвячена актуальній проблемі сучасної медицини. Робота виконана на високому науковому і методичному рівнях. Дослідження гострого бронхіту у дітей є надзвичайно актуальним у зв'язку з його високою поширеністю. Удосконалення методів лікування шляхом призначення імуномодуляторів може суттєво покращити ефективність терапії. Отримані дисертантом результати допоможуть розробити більш раціональні та дієві підходи до лікування даного захворювання. Основні наукові положення та висновки даного дисертаційного дослідження є достатньо обґрунтованими. Результати проведеного

дослідження повністю відображені у наукових роботах дисертантки, що повністю відповідає діючим вимогам. Відсутні ознаки плагіату, фабрикації та фальсифікації. Дисертаційна робота Гавриленко Анастасії Олександрівни за всіма показниками повністю відповідає вимогам Постанови Кабінету Міністрів України № 44 від 12.01.2022 року «Про затвердження Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії», а дисертантка, з урахуванням виконання у повному обсязі освітньої складової освітньо-наукової програми та індивідуального плану наукової роботи, заслуговує на присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 22 «Охорона здоров'я» за спеціальністю 228 «Педіатрія».

Макеєва Наталія Іванівна – опонентка, докторка медичних наук, професор, завідувачка кафедри педіатрії № 2 Харківського національного медичного університету МОЗ України. Варто підкреслити, що дана дисертаційна робота є, безумовно, актуальною і вирішує дуже вагомe питання для педіатрії, а саме удосконалення діагностики та терапії такої частот патології респіраторного тракту у дітей, як гострий бронхіт. Саме у дошкільному віці фіксується висока кількість випадків гострого бронхіту, що безумовно впливає на якість життя цих пацієнтів, на подальший стан здоров'я. На мій погляд, дуже цікавим є методологічний підхід щодо дослідження класичного захворювання, яке вивчало вже багато науковців. Інноваційний підхід полягає в тому, що автор комплексно розглядає гормональний та імунологічний статус, взаємозв'язки між ними. Крім того, визначення еутиреоїдних станів, не зважаючи на відсутність патології щитоподібної залози, є важливим, оскільки існують певні зрушення в гормональному статусі, які впливають на перебіг бронхіту, одужання пацієнта, індивідуальну призначену терапію. Імпонує методологічний підхід, який дозволив автору обґрунтувати призначення бактеріальних лізатів, не зважаючи на те, що гострий бронхіт має переважно вірусну етіологію. Автор доводить необхідність такої терапії. Особливо це важливо в наш час, який відзначається антибіотикорезистентністю, недоцільним призначенням антибактеріальної терапії у дітей, у тому числі з гострим бронхітом. Дане дослідження дає практичному лікарю інструмент не тільки для лікування гострого бронхіту, а й для покращення імунологічного, гормонального статусу дитини. Усі ці взаємозв'язки автором вдало продемонстровані. Дисертаційна робота є завершеним науковим дослідженням, самостійно виконаною роботою автора. Дисертація не має ознак порушення академічної доброчесності, вирішує проблеми та завдання сучасної педіатрії, відповідає усім вимогам. Принципових зауважень немає. На зроблені раніше зауваження автор надала коментарі, які мене задовольнили. Автор заслуговує пошукованого ступеня доктора філософії.

Нечитайло Юрій Миколайович – опонент, доктор медичних наук, професор, завідувач кафедри педіатрії, неонатології та перинатальної медицини Буковинського державного медичного університету МОЗ України. Дисертаційна робота, яку ми сьогодні аналізували, Гавриленко Анастасії Олександрівни присвячена актуальній проблемі, оскільки гострий бронхіт щороку займає значну частку серед гострих інфекційних захворювань респіраторного тракту. Вибрані методи дослідження високоінформативні і повністю достатні для адекватного вивчення перебігу гострого бронхіту. Мені імпонує те, що дисертантка використала у своїй роботі формалізовану загально визнану оцінку важкості бронхіту – Bronchitis Severity Scale (BSS), що дає більш високу надійність отриманих результатів. Крім того, вивчення імунологічного та гормонального статусу, яке було включене в дисертаційне дослідження, збагачують його і допомогло виконати завдання у межах поставленої мети. Принципових недоліків щодо структури, змісту, оформлення, обсягу дисертації Анастасії Олександрівни не виявлено. Однак, недоліком є використана нумерація таблиць та рисунків в межах кожного підрозділу, а не розділу, як це було варто зробити. Дане зауваження є рекомендаційним і суттєво не впливає на загальне позитивне враження від дисертації. Наукове, теоретичне і практичне значення роботи є цілком очевидним і неспростовним. Дисертаційна робота Гавриленко Анастасії Олександрівни за актуальністю піднятої проблеми, методологією дослідження, обсягом отриманих результатів, ґрунтовністю аналізу та інтерпретацією отриманих даних, повнотою викладу принципових наукових положень, науково-теоретичним

та практичним значенням повністю відповідає вимогам затвердженим постановою Кабінету Міністрів України, а її авторка заслуговує присудження наукового ступеня доктора філософії в галузі знань 22 «Охорона здоров'я» за спеціальністю 228 «Педіатрія».

Овчаренко Леонід Сергійович – опонент, доктор медичних наук, професор, професор кафедри дитячих хвороб Навчально-наукового інституту післядипломної освіти Запорізького державного медико-фармацевтичного університету МОЗ України. Хотілось би звернути увагу на медико-соціальні аспекти роботи, які надають нам як запитання, так і можливості вирішувати їх. Необхідно переглянути протоколи лікування гострих бронхітів у дітей різних вікових груп, оскільки напрацьовано багато нових даних щодо даної патології. Слід зазначити, що дисертаційна робота Анастасії Олександрівни дуже вдало показує яким чином ми можемо запобігти формуванню вторинних імунодефіцитних станів у дітей, які формуються саме в досліджуваній віковій групі у результаті дисфункції ендокринної системи та її регуляції. Використання, по-перше, діагностичних критеріїв, а, по-друге, зменшення використання антибіотикотерапії при лікуванні цих дітей та застосування бактеріальних лізатів, спрямоване на запобігання формуванню вторинних імунодефіцитних станів. За своєю глибиною та методологією дослідження дана дисертаційна робота повністю відповідає вимогам МОН.

Качковська Владислава Володимирівна – рецензентка, кандидатка медичних наук, доцентка, асистент кафедри внутрішньої медицини з центром респіраторної медицини Навчально-наукового медичного інституту Сумського державного університету МОН України. Хвороби дихальної системи займають до 90 % випадків захворювань дитячого віку. А провідне місце серед них займає гострий бронхіт як одна із найбільш розповсюджених причин звернень за медичною допомогою у дитячому віці. Тому актуальність теми дисертації не викликає жодних сумнівів. Паралельно із цим важливо врахувати, що від функціональної відповіді гіпофізу та щитоподібної залози, які долучаються безпосередньо до процесу запалення залежить захисна та адаптаційна стійкість організму. Тому характер перебігу гострих інфекційних хвороб, у тому числі і гострого бронхіту, залежить від їх функціонування. У зв'язку з необхідністю поглиблення наукових уявлень про вплив гормонів щитоподібної залози та кортизолу на імунну систему та особливості протікання гострого бронхіту у дітей є актуальним вивчення даного фізіологічного стану в розрізі клінічних особливостей перебігу основного захворювання. Не зважаючи на той факт, що гострий бронхіт залишається актуальною проблемою у сфері пульмонології, ми до сих пір стикаємося із відомими труднощами при виборі оптимального лікування. Тому останнім часом привертає увагу застосування досліджуваного у даній дисертації полівалентного бактеріального лізату для лікування даного захворювання. Це відкриває нові можливості лікування гострого бронхіту та вимагає подальшої наукової перевірки їх ефективності та безпеки в клінічній практиці. Такий підхід є дійсно інноваційним та потенційно може змінити стратегії лікування цього захворювання, покращуючи наші спільні результати. Щодо наукової новизни одержаних результатів, то на підставі проведеного великого комплексу досліджень дисертанткою поглиблено та узагальнено існуючі уявлення про клінічні особливості гострого бронхіту у дітей дошкільного віку із ознаками синдрому еутиреоїдної патології та без них. Вперше у дітей дошкільного віку, хворих на гострий бронхіт, було визначено частоту виникнення такого адаптаційного стану, як синдром еутиреоїдної патології, з'ясовані зміни концентрацій гормонів тиреоїдної панелі, кортизолу, показників імунологічного статусу. Була вперше розроблена та впроваджена в практичну діяльність математична модель оцінки вірогідності тяжкого перебігу гострого бронхіту у дітей дошкільного віку. У процесі проведення рецензії було зроблено деякі спостереження щодо певних недоліків дисертаційної роботи, які можуть покращити її загальну якість. А саме, деякі розділи тексту мають структурні або логічні неузгодженості, що може призвести до розриву логічного ланцюжка. Тому рекомендується переглянути ці аспекти та забезпечити послідовність і зв'язок між розділами. Аналіз дисертаційної роботи дає підставу вважати, що задачі дослідження вирішені, а мета наукової роботи досягнута. Вказані в рецензії побажання та зауваження носять виключно рекомендаційний характер, не зменшують її теоретичного значення та науково-практичної

цінності і не впливають на загальну позитивну оцінку роботи. Отже, дисертаційна робота Гавриленко Анастасії Олександрівни є самостійною закінченою науково-дослідною роботою, яка містить нове вирішення актуальної наукової задачі педіатрії – удосконалення методів діагностики та підвищення ефективності лікування дітей дошкільного віку, хворих на гострий бронхіт. Дисертантка заслуговує на присудження ступеня доктора філософії.

Результати відкритого голосування:

«За» 5 членів ради,

«Проти» 0 членів ради.

На підставі результатів відкритого голосування разова спеціалізована вчена рада присуджує Анастасії Гавриленко ступінь доктора філософії з галузі знань 22 «Охорона здоров'я» за спеціальністю 228 «Педіатрія».

Відеозапис трансляції захисту дисертації додається.

Голова разової спеціалізованої вченої ради

Людмила Приступа

(підпис)

